

[Holger Eriksen.]

hjælp i øjeblikket er påkrævet. Man kan henvise til forrentningsprocenten, der ubetinget er lav, men på den anden side også meget omstridt. Man kan henvise til de store subsidier og anden støtte, der ydes landbrugerne i andre lande, men man kan ikke bevise, at landbrugerne i disse lande har det bedre end landbrugerne her; årsagen er ganske simpelt den, at statsstøtten i disse lande har givet sig udtryk i højere priser på landbrugsejendomme og derfor i en øget renteudgift. Der er næppe tvivl om, at landbrugerne i Vesttyskland, Frankrig og Italien er lige så utilfredse, som landbrugerne er i Danmark. Man kan henvise til landbrugernes skatteindtægter. Her må man imidlertid huske, at de kan købe deres forbrug af egne produkter til en langt lavere pris end andre. En indtægt på f. eks. 12 000 kr. for en byarbejder vejer ikke nær så tungt som den tilsvarende indtægt for en landmand. Finanstidende har opgjort den skattemæssige fordel for landbrugerne på dette område til ca. 200 mill. kr. årligt. Det er heller ikke uden betydning, at landbruget har meget favorable afskrivningsvilkår. Når det gælder bygninger, har man f. eks. mulighed for at afskrive de samme værdier flere gange. Det påvirker naturligvis også skatteopgørelserne. Endelig er landbrugets indtægter ikke underkastet samme kontrol som arbejdernes indtægter.

Tungest vejer dog vel den omstændighed, at landbrugsejendommene er inde i en voldsom prisstigning, hvorved der år for år sker en stor kapitalophobning, der naturligvis fremmes ved øget støtte fra det øvrige samfunds side. Det får man et klart indtryk af, hvis man undersøger ligningsdirektoratets statistik over de konstaterede priser ved ejendomssalg. Der fandt en almindelig vurdering sted i 1956. Sammenligner man de priser, der med fradrag for inventar, maskiner, besætning, høstafgrøder o. s. v. opnåedes ved salg i det nævnte år, viser det sig, at de sidst nævnte priser for øerne lå 25 pct. over vurderingen og for Jylland 38 pct. over. Dette er naturligvis ikke udtryk for en prisstigning, men kun for en fejlbedømmelse.

Går man så frem til første halvår af 1961, hvor statistikken slutter, ser man, at de ved salg konstaterede priser for begge om-

rådets vedkommende ligger 90 pct. over vurderingsværdien i 1956. Hvis man derefter fradrager de nævnte 25 pct. for øerne og de 38 pct. for Jylland, kommer man til det resultat, at priserne i de 4½ år er steget på øerne med 65 pct. af vurderingsværdien og for Jylland med 52 pct. af værdien. Det er en meget stor stigning, som må tages med i betragtning, når man skal undersøge landbrugets rentabilitet. Det drejer sig her om en stigning på 10-15 pct. årlig af ejendomsskyldværdierne, som naturligvis må tillægges den indtægt, landmanden har rent driftsmæssigt, og hvis man gør det, kommer man jo til et helt andet resultat end det, man i almindelighed opererer med.

Da man i fjor ydede de store tilskud til landbruget, gjorde man det så at sige i blinde, men da man måtte kunne forudse, at der ville komme nye krav, i hvert fald når denne lovgivning udløb, så beklager jeg i høj grad, at man ikke har benyttet tiden til at lade det økonomiske sekretariat eller en anden kompetent og anerkendt myndighed foretage en virkelig undersøgelse af landbrugets trangforhold. Det har man ikke gjort, og derfor står man nu over for at skulle gennemføre nye bevillinger uden egentligt kendskab til grundlaget derfor.

Videre er det min opfattelse, at hvis landbruget virkelig skulle have ny støtte, burde denne ikke gennemføres i form af højere priser på fødevarer, og her vil jeg navnlig henvise til et par væsentlige omstændigheder.

For det første er det en kendt sag, at manden med den lille indtægt må bruge forholdsvis mere af denne indtægt til fødevarer end folk i andre befolkningsgrupper. Det gælder i særdeleshed, hvis vedkommende har mange børn. Byrden bliver derved forholdsvis tungere for de små i samfundet end for dem, der har deres på det tørre.

For det andet går forslaget direkte imod den familiepolitik, som der ellers er så nogenlunde enighed om at føre. Jeg har allerede nævnt, at den, der har mange børn, vil blive ramt forholdsvis hårdest, og selv om der senere gives kompensation gennem reguleringstillæg, ved enhver, at pristalsfamilien kun har ét barn, og at den, der har flere børn, derfor ikke vil få dækning for prisforhøjelsen på de nødvendige